

Espoon Seudun Näkövammaiset ry

Kuunsäde 2 A-B

02210 ESPOO

Email: esn@saunalahti.fi

P.: XXXXXXXXXX

OIKAISUVAATIMUS TULEVAISUUS- JA KEHITTÄMISLAUTAKUNNAN AVUSTUSPÄÄTÖKSEEN

Taustaa

Espoon Seudun Näkövammaiset ry haki Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueelta toiminta-avustusta vuodelle 2024 26.000 €. Haettavasta avustuksesta oli tarkoitus kohdentaa 19.000 € tiedottamiseen (äänilehden julkaisukulujen kattamiseen) ja 7.000 € vertaistuelliseen jäsenoimintaan sen eri muodoissa. Kokouksessaan 14.12.2023 Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta myönsi yhdistykselle toiminta-avustusta 1000 €.

AVUSTUS Päätöksen oikaisuvaatimus

Espoon Seudun Näkövammaiset ry pitää Tulevaisuus- ja Kehittämislautakunnan päätöstä kohtuuttomana. Toiminta-avustuksen putoaminen murto-osaan haetusta summasta merkitsee käytännössä yhdistyksen toiminnan nopeaa alasajoa ja sopeuttamista, mikä ei lyhyellä aikataululla ole mahdollista. Esitän, että avustuspäätöstä harkitaan ja se käsitellään uudelleen.

Espoon Seudun Näkövammaiset ry järjestää vertaistuellista jäsenoimintaa ja tiedotustoimintaa toiminta-alueensa (Espoo, Kauniainen, Kirkkonummi) lähes 350 näkövammaiselle. Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialue tai muut avustusta saavat järjestöt eivät järjestä toimintaa, joka olisi suunniteltu nimenomaan näkövammaisten erityistarpeita vastaavaksi. Näkövammaisten osallistuminen järjestettyyn toimintaan edellyttää, että toiminta on suunniteltu kokonaisvaltaisesti kohderyhmälle soveltuvaksi. Tiedotuksen on lähtökohtaisesti tavoitettava henkilöt, jotka eivät pysty lukemaan painettua tekstiä tai joilla ei ole valmiuksia digitaalisen informaation hyödyntämiseen. Pääasiassa yli 90 prosenttisesti tiedotus tulee välittää äänitteenä suoraan kotiin joko Cd-levyllä tai netin kautta erityiseen kuuntelulaitteeseen.

Yhdistyksen jäsenistön ikärakenne painottuu 80 prosenttisesti yli 65-vuotiaisiin. Tyypillinen jäsen on 80-vuotias nainen, jolla näkö on heikentynyt erilaisten ikääntymiseen liittyvien sairauksien seurauksena. Tällä heikoimmassa asemassa olevalla ryhmällä kuntoutuminen ja digitaalisten taitojen oppiminen jäävät minimaalisiksi, joten tiedotustoiminnassa äänite on ainoa saavutettava formaatti. Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialue tai muukaan alueella toimiva järjestö eivät toimita näkövammaisille tiedotusmateriaalia äänitteinä.

Näkövammaisille suunnatussa vertaistuellisessa jäsenoiminnassa tulee huomioida erilaiset osallistumiseen vaikuttavat seikat, kuten avustavan henkilön läsnäolo, kuljetuspalvelun toimivuus ja kohtaamispaikan esteettömyys. Tutussa ympäristössä oheistukipalvelujen tarve on merkittävästi pienempi. Mikään muu toimija ei järjestä näitä kriteerejä täyttävää toimintaa. Toiminnan vetäjällä tulee olla perusvalmiudet näkövammaisen henkilön kohtaamisessa ja erityistarpeiden huomioimisessa. Näitä ovat esim. ympäristön sanallinen kuvailu ja oikeanlainen opastaminen liikuttaessa sekä tarvittava avustaminen. Näkövammaisen tarvitsee erityishuomiota perusasioissa, vaikkapa kahvien tarjoilussa, koska itsepalveluperiaate ei ole mahdollista.

Espoon Seudun Näkövammaiset ry:llä on toiminnassa mukana oleville tutuksi tullut kerhohuone Espoon Olarissa, johon pääsee helposti kuljetuspalvelun avulla. Toimistolla työskentelee palkattu osa-aikainen toimistotyöntekijä, jota tarvitaan kaikissa näkökykyä vaativissa tehtävissä. Tuttuun toimintaympäristöön on turvallista tulla tapaamaan muita näkövammaisia. Vertaistuellisissa tapaamisissa jaetaan tärkeää ajankohtaista tietoa esim. Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen palveluista. Jäsenien omien kokemusten ja käytännön arkiseen selviytymiseen liittyvien vinkkien jakaminen edesauttaa itsenäistä arjessa selviytymistä, parantaa henkistä hyvinvointia ja vähentää yksinäisyyttä. Näkövammaistaitojen lisääntyessä kasvaa myös halu ja mahdollisuus osallistumiseen erilaisiin yhteiskunnan toimintoihin.

Mikäli ehdotettu 1000 € toiminta-avustus toteutuu Tulevaisuus- ja Kehittämislautakunnan päätöksen mukaisesti, Espoon Seudun Näkövammaiset ry ei pysty jatkamaan näkövammaisille suunnatun äänilehden julkaisemista, eikä näin ollen yhdistyksen toimialueen kuntien tai Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialueen tiedotusta voida toteuttaa yhdistyksen toimesta. Vaihtoehtona on, että Länsi-Uudenmaan Hyvinvointialue ottaa vastuulleen myös näkövammaisille kohdistuvan äänitemuotoisen tiedotustoiminnan. Espoon Seudun Näkövammaiset ry voi tarjota äänitysstudion, osaavan henkilöstön sekä jakelukanavan, jolla hyvinvointialueen on mahdollista levittää ajankohtaista tietoa, huomioiden näkövammaisten oikeus yhdenvertaiseen tiedonsaantiin. Tuottamamme äänilehti Espoon Kaiku ilmestyy viikoittain ja se sisältää artikkeleja toiminta-alueen lehdistä, kuten Länsiväylä, Kaunis Grani ja Kirkkonummen sanomat. Lisäksi äänilehdessä on omaan toimintaamme liittyviä ilmoituksia ja muita ajankohtaisia tiedotteita esim. kunnallisista ja hyvinvointialueen palveluista. Lehti ilmestyy Cd-levyllä, joita postitetaan lähes 1000 kpl kuukaudessa. Lisäksi lehti ilmestyy Näkövammaisten Liitto ry:n ylläpitämässä äänilehdille tarkoitettussa internet-jakelujärjestelmässä. Vertailun vuoksi, jos hyvinvointialue vastaisi 1000 Cd-levyn postittamisesta kuukaudessa, postimaksut ylittäisivät yhdistykselle ehdotetun avustussumman.

Nykyisen avustuspäätöksen toteutuminen merkitsee käytännössä toiminnan rajua sopeuttamista ja mahdollista alasajoa. Edessä voi myös olla palkatun työntekijän irtisanominen ja omista toimitiloista luopuminen.

Toivon, että esittämäni näkökohdat otetaan huomioon avustuspäätöksen uudelleenkäsitelyssä.

Espoossa 3.1.2024

Espoon Seudun Näkövammaiset ry

Puheenjohtaja